

Ewaluacja bieżąca za rok 2020

Cel ewaluacji:

ocena stanu wdrażania LSR oraz funkcjonowania LGD w roku 2020

Zespół ewaluacyjny w składzie:

Zarząd: Franciszek Sałaciak, Grzegorz Łopatecki

Biuro: Anna Świątek, Anna Księżarczyk, Grażyna Bałys-Diprose,
Gabriela Niemiec, Agnieszka Gołąb.

Spis treści

I.	Wprowadzenie	3
II.	Streszczenie	3
III.	Metodologia oraz źródła informacji	4
IV.	Wnioski i rekomendacje.....	4
VI.	Ewaluacja wdrażania LSR	14

I. Wprowadzenie

Zgodnie z zapisami w LSR Ewaluacja bieżąca prowadzona jest w pierwszym kwartale każdego roku i obejmuje rok poprzedni. Jej celem jest kompleksowa ocena stanu realizacji LSR, a także inicjowanie ewentualnych działań korygujących. Składa się z dwóch elementów: ewaluacji funkcjonowania LGD oraz ewaluacji wdrażania LSR. Przy ewaluacji bieżącej szczególna uwaga zwrócona została na realizację Planu działania, Planu komunikacji, Planu szkoleń oraz budżetu LSR, a także funkcjonowanie organów LGD. Ocenie zostało poddane doradztwo prowadzone w LGD. Ewaluacja prowadzona była zgodnie z Procedurą dokonywania ewaluacji i monitoringu, jak również wzięto pod uwagę pytania zadane podczas warsztatu refleksyjnego wynikającego z Wytycznej nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020

II. Streszczenie

Zakres oceny w ramach funkcjonowania LGD obejmował ocenę skuteczności, efektywności i użyteczności Biura oraz Rady poprzez analizę realizacji umowy ramowej i regulacji wewnętrznych LGD, jakości i efektywności usług doradczych, działań w zakresie animacji lokalnej, współpracy i polityki informacyjnej, frekwencji Rady na posiedzeniach oraz spójności i rzetelności Rady w stosowaniu regulacji wewnętrznych.

Zakres oceny w ramach wdrażania LSR obejmował ocenę skuteczności, zgodności z umową ramową oraz oczekiwaniami społecznymi, a także opierał się na zagadnieniach poruszonych podczas odbywającego się w dniu 16 lutego 2021 roku warsztatu refleksyjnego:

- stanu realizacji celów i przedsięwzięć,
- sposobu wyboru i oceny operacji, kryteriów wyboru,
- realizacji budżetu,
- realizacji Planu Działania,
- realizacji Planu Komunikacji,
- realizacji zasady partycypacji.

W rozdziale V. Ewaluacja funkcjonowania LGD i rozdziale VI. Ewaluacja wdrażania LSR pytania ewaluacyjne opierały się w głównej mierze na Wytycznej nr 5/3/2017 w zakresie monitoringu i ewaluacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 w zakresie warsztatu refleksyjnego.

III. Metodologia oraz źródła informacji

W ramach ewaluacji funkcjonowania LGD i wdrażania LSR wykorzystano:

- analizę dokumentacji (deskresearch)
- analizę danych z monitoringu
- analizę informacji medialnych
- opinie głównych interesariuszy: Zarządu, Rady i Komisji Rewizyjnej
- wnioski wypracowane podczas warsztatu refleksyjnego.

IV. Wnioski i rekomendacje

Na podstawie uzyskanych, w wyniku przeprowadzonej ewaluacji bieżącej informacji można wyciągnąć wnioski, że realizacja Planu Działania, Planu Szkoleń i Komunikacji, a także budżetu przebiega zgodnie z umową ramową oraz zapisami w LSR. Wyniki i rezultaty zostaną wykorzystane przy podejmowaniu decyzji związanych z realizowanymi operacjami jak i samą strategią, a także decyzji dotyczących działań promocyjno-informacyjnych, decyzji finansowych i organizacyjnych.

Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę dołożenia wszelkich starań, aby środki które zostały zakontraktowane umowami, zostały poprawnie wdrożone i rozliczone. LGD musi pozostawać w stałym kontakcie z Beneficjentami oraz zintensyfikować działania w zakresie doradztwa na etapie realizacji i rozliczania projektów.

V. Ewaluacja funkcjonowania LGD

Postawiono następujące pytania ewaluacyjne:

1. Czy dobrze zorganizowano funkcje administracyjne, organizacyjne i osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią?
2. Czy budżet funkcjonowania był realizowany zgodnie z LSR?
3. Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?(pytanie z warsztatu refleksyjnego)
4. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR? (pytanie z warsztatu refleksyjnego)
5. Czy członkowie Rady aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach?
6. Czy ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi?

Zespół ewaluacyjny analizując dostępne źródła informacji odpowiedział na postawione pytania ewaluacyjne:

1. Czy dobrze zorganizowano funkcje administracyjne, organizacyjne i osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpia?

W biurze Stowarzyszenia zatrudnionych jest 5 osób, dzięki którym zapewniona jest sprawna i rzetelna realizacja zadań związanych z funkcjonowaniem LGD oraz wdrażaniem LSR. Dyrektorowi Biura powierzono zadania związane z merytoryczną i finansową działalnością Stowarzyszenia i wdrażania LSR (1/1 etatu). Specjalista ds. finansowych (1/1 etatu) odpowiedzialny jest za zadania związane z prowadzeniem spraw finansowych Stowarzyszenia. Specjalista ds. projektów (1/1 etatu) odpowiada za zadania związane z realizacją merytoryczną działań związanych z funkcjonowaniem LGD i koordynacją innych projektów. Specjaliście ds. wdrażania i monitoringu (1/1 etatu) powierzono zadania związane z wdrażaniem LSR. Za realizację zadań związanych z informowaniem i promowaniem działalności Stowarzyszenia odpowiada Specjalista ds. promocji i informacji (½ etatu). Stowarzyszenie Dolina Karpia realizuje strategię wielofunduszową (PROW i PO RYBY) stąd konieczność rozdzielenia zadań na poszczególne stanowiska zgodnie z Regulaminem Biura. W obliczu rozszerzonych kompetencji Biura w zakresie realizacji projektów grantowych i operacji własnych stwierdzić można, że 5 osobowy skład Biura stanowi niezbędne minimum do prawidłowego wdrożenia LSR w tym zakresie. Pracownicy posiadają wieloletnie doświadczenie we wdrażaniu funduszy europejskich i podejściu Leader oraz znają specyfikę obszaru Doliny Karpia, co jest ważne w związku z realizowaniem zadań związanych z Programem Marki Lokalnej Dolina Karpia czy Ekomuzeum Doliny Karpia. Wsparciem dla pracowników są firmy zewnętrzne świadczące usługi księgowo-kadrowe oraz prawnicze. Siedziba Stowarzyszenia znajduje się w Zatorze (stolicy Doliny Karpia) w dogodnej komunikacyjnie lokalizacji tj. przy ul. Rynek 2.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że funkcje administracyjne, organizacyjne i osobowe w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpia zostały dobrze zorganizowane. Praca Biura jest skuteczna, efektywna i dobrze oceniana przez interesariuszy.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

2. Czy budżet funkcjonowania był realizowany zgodnie z LSR?

LSR Doliny Karpia ma charakter wielofunduszowy, co oznacza że realizowane w jej ramach działania są finansowane zarówno ze środków Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego jak i Europejskiego Funduszu Rolnego na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich. W Polsce LGD wielofunduszowych jest zaledwie 12, przy czym tylko dla dwóch LGD funduszem wiodącym dla funkcjonowania jest EFRM (z wkładem własnym co najmniej 5%). Grupy te zaplanowały podobny udział kosztów przeznaczonych na aktywizację lokalnej społeczności (Stowarzyszenie Dolina Karpia - 8,16%, Słowińska Grupa Rybacka - 7,07%).

Nazwa wielofunduszowej LGD	Koszty bieżące i aktywizacja (zł)		Fundusz wiodący
	Koszty bieżące	Aktywizacja	
Stowarzyszenie Dolina Karpia	2 450 000,00		PO RYBY

	2 250 000,00	200 000,00	
Słowińska Grupa Rybacka	2 850 000,00		PO RYBY
	2 648 421,00	201 579,00	

Budżet funkcjonowania (95% dofinansowania) zgodnie z Planem Działania w latach 2016-2023 przedstawia się następująco:

Cel	Budżet planowany w latach 2016-2023 (PLN)	Budżet zrealizowany w latach 2016-2023	Różnica	Uwagi
Koszty bieżące	2 250 000	1 556 997,10	693 002,90	Różnica kosztów to planowane koszty na lata 2021-2023
Aktywizacja	200 000	134 931,74	65 068,26	Różnica kosztów to planowane koszty na lata 2021-2023
BUDŻET OGÓŁEM	2 450 000	1 691 928,84	758 071,16	

W ramach kosztów bieżących i aktywizacji zostały przeprowadzone wszystkie działania zgodnie z Planem Komunikacji oraz Planem Szkoleń:

Lp.	Zakres szkolenia	Planowane w roku 2020		Zrealizowane w roku 2020		Uwagi
		I półrocze	II półrocze	I półrocze	II półrocze	
1.	Procedury wyboru operacji i kryteria ich oceny.	x		x		Uczestnicy: Członkowie Rady, Zarządu i Biuro.
2.	Zasady prowadzenia usług doradczych przez LGD.	x		x		Uczestnicy: Biuro.
3.	RLKS w praktyce – aktualizacja wiedzy na podstawie najnowszych wytycznych i doświadczeń własnych.	x		x		Uczestnicy: Członkowie Rady, Zarządu i Biuro.
4.	Skuteczna aktywizacja społeczna. Mechanizmy konsultacji społecznych		x		x	Uczestnicy: Biuro.

Zrealizowano również wszystkie wskaźniki zaplanowane w Planie Działania:

Cel	Nazwa wskaźnika	Wartość zaplanowana w latach 2016-2023	Wartość zrealizowana w latach 2016 - 2023	Uwagi
Realizacja Planu Szkoleń	Liczba osobodni szkoleń dla pracowników LGD	60 osobodni	93 osobodni	Pracownicy LGD brali udział również w

				szkoleniach zewnętrznych.
	Liczba osobodni szkoleń dla organów LGD	150 osobodni	172 osobodni	Pracownicy Zarządu brali udział również w szkoleniach zewnętrznych.
Koszty bieżące	Liczba podmiotów, którym udzielono indywidualnego doradztwa	88 podmiotów	83 podmioty(2016), 117 podmiotów (2017), 34 podmiotów (2018), 63 podmioty (2019), 18 podmiotów (2020)	Liczba usług doradczych jest większa niż liczba podmiotów, którym udzielono doradztwa i wynosi 90 (2016), 137 (2017), 35 (2018), 67 (2019) oraz 29 (2020)
	Liczba pracowników zaangażowanych we wdrażanie LSR	co najmniej 2 etaty	5 etatów	

Nakłady finansowe były proporcjonalne do rezultatów działania.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że budżet był realizowany zgodnie z umową ramową i LSR.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

3. Jaka jest skuteczność działania biura LGD (działań animacyjnych, informacyjno-promocyjnych, doradczych)?

W 2020 roku miało miejsce 29 usług doradczych w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią, z których skorzystało 18 podmiotów. 6 podmiotów korzystających z doradztwa w biurze Stowarzyszenia złożyło wnioski w naborach prowadzonych w 2020 roku. Osoby korzystające z doradztwa w biurze dokonały jego oceny w anonimowej ankiecie. Wszystkie korzystające z doradztwa osoby oceniły je pozytywnie.

Mała liczba usług doradczych w 2020 roku w stosunku do lat ubiegłych wynika z epidemii wirusa SARS-COV-2 oraz związanych z nią obostrzeń. Pracownicy LGD pracowali w systemie „za zamkniętymi drzwiami”, a konsultacje stacjonarne były ograniczane do minimum. Wzrosła natomiast liczba konsultacji udzielanych telefonicznie, która w 2020 roku wyniosła 354.

Ponadto, usługi doradcze świadczone były osobom uczestniczącym w spotkaniach, zgodnie z Planem Komunikacji zamieszczonym na stronie Stowarzyszenia Dolina Karpią. W sumie w 4 spotkaniach udział wzięło 23 osoby/podmioty, które w 100% pozytywnie ocenili jakość

prowadzonych spotkań. 11 osób/podmiotów złożyło wnioski w naborach prowadzonych w 2020 roku.

O jakości i efektywności usług doradczych prowadzonych przez specjalistę ds. wdrażania i monitoringu świadczy ocena dokonana na zakończenie roku 2020 przez Dyrektora Biura w zakresie doradztwa dla potencjalnych wnioskodawców oraz doradztwa dla beneficjentów, w tym grantobiorców.

W ramach zadań związanych z aktywizacją zostały przeprowadzone działania dotyczące polityki informacyjnej w postaci wykonania tablic użytkowników Znak Promocyjnego Dolina Karpia. Działania w tym zakresie prowadzone były zgodnie z wytycznymi w zakresie wizualizacji.

W 2020 roku wykonano również szereg działań bezkosztowych z zakresu aktywizacji. Bezkosztowym działaniem wynikającym z zapisów LSR, w szczególności z Planu Komunikacji było m.in.: przeprowadzenie Kampanii informacyjnej na temat naborów planowanych w bieżącym roku „LSR w 2020”, spotkań informacyjno-szkoleniowych oraz przeprowadzenie Kampanii „5 lat LSR”. Realizacja Planu Komunikacji odbywała się zgodnie z zapisami w LSR. Wszystkie zaplanowane działania odbyły się zgodnie z terminem wskazanym w Planie Komunikacji oraz Harmonogramie Realizacji Planu Komunikacji na rok 2020.

W ramach Kampanii informacyjnej na temat naborów planowanych w bieżącym roku „LSR w 2020” mieszkańcy obszaru LSR oraz potencjalni wnioskodawcy (zwłaszcza tworzący miejsca pracy oraz przedstawiciele grup defaworyzowanych, w tym rybacy) zostali poinformowani o terminach naborów, zakresie i warunkach wsparcia oraz rodzaju operacji, które będą mogły otrzymać dofinansowanie.

Zastosowano następujące narzędzia komunikacji:

- Ogłoszenia na stronach internetowych oraz portalach społecznościowych. Osiągnięto następujące wskaźniki: ogłoszenia na 8 stronach/portalach społecznościowych (informacje na temat planowanych w 2020 roku naborów zostały zamieszczone między innymi na stronie Ośrodka Kultury Gminy Tomice, Gminnego Centrum Kultury w Polance Wielkiej, Gminnego Ośrodka Kultury w Spytkowicach, Regionalnego Ośrodka Kultury w Zatorze, Gminnego Centrum Kultury, Czytelnictwa i Sportu w Osieku, Stowarzyszenia Dolina Karpia, Gminnej Biblioteki Publicznej w Przeciszowie, na portalu FACEBOOK Centrum Kultury i Promocji w Brzeźnicy i na portalu zator24. Informacja była skierowana do wszystkich potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy oraz przedstawicieli grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 4/2020, 5/2020 oraz 6/2020. Wnioski z naborów: 9/2020 i 10/2020 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2020, 7/2020, 8/2020, 11/2020 oraz 12/2020.

- Informacje w gminach. Osiągnięto następujące wskaźniki: informacje w 100% gmin członkowskich (informacje na temat planowanych w 2020 roku naborów zostały zamieszczone na stronach internetowych każdej z 7 gmin Doliny Karpia). Informacja była skierowana do wszystkich potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy, przedstawicieli grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 4/2020, 5/2020 oraz 6/2020. Wnioski z naborów: 9/2020 i 10/2020 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2020, 7/2020, 8/2020, 11/2020 oraz 12/2020.
- E-mailing (100 wysłanych maili, 90% wnioskodawców i osób korzystających z doradztwa otrzymało email). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 5/2020 oraz 6/2020. Pozostałe wnioski z naborów: 2/2020, 3/2020, 4/2020, 9/2020 i 10/2020 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2020, 7/2020, 8/2020, 11/2020 oraz 12/2020.
- Spotkania informacyjne. Osiągnięto następujące wskaźniki: 4 spotkania informacyjnych. Spotkania odbyły się w siedzibie Stowarzyszenia Dolina Karpia w następujących terminach: 27.05.2020, 28.05.2020, 02.06.2020, 04.06.2020. W spotkaniach uczestniczyły łącznie 23 osoby, które pozytywnie oceniły zarówno jakość organizacji spotkań jak i informacje podczas nich przekazywane. Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 4/2020, 5/2020 oraz 6/2020. Wnioski z naborów: 9/2020 i 10/2020 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2020, 7/2020, 8/2020, 11/2020 oraz 12/2020.
- Telemarketing wobec rybaków. Przeprowadzono telemarketing wśród rybaków z terenu Doliny Karpia oraz działających na tym obszarze w ramach którego poinformowano o możliwościach uzyskania dofinansowania, planowanym harmonogramie naborów wniosków, a także o planowanych spotkaniach informacyjnych w ramach kampanii informacyjnej „LSR w 2020”. Poinformowano w sumie 27 rybaków oraz podmiotów rybackich, które podczas tworzenia LSR najbardziej zgłaszały chęć inwestowania na obszarze Doliny Karpia. Osiągnięto następujące wskaźniki: co najmniej 75% rybaków z obszaru Doliny Karpia objętych telemarketingiem. Informacja dotarła do potencjalnych wnioskodawców, zwłaszcza tworzących miejsca pracy, przedstawicieli grup defaworyzowanych (w tym rybaków). Planowany efekt jakim jest co najmniej jedna umowa z beneficjentem w ramach każdego z naborów został osiągnięty w przypadku naborów: 4/2020, 5/2020 oraz 6/2020. Wnioski z naborów: 9/2020 i 10/2020 pozostają w ocenie przez SW. W następujących naborach nie wpłynął żaden wniosek: 1/2020, 7/2020, 8/2020, 11/2020 oraz 12/2020.

- Przeprowadzono również szereg działań, w tym spotkań w zakresie rozwoju Ekomuzeum Doliny Karpią oraz marki lokalnej Dolina Karpią, które zaowocowały opracowaniem operacji własnych oraz projektów współpracy.
- W okresie wrzesień - grudzień 2020 została przeprowadzona kampania informacyjna „5 lat LSR” skierowana do mieszkańców obszaru Doliny Karpią, rybaków oraz liderów opinii, tj. przedstawicieli organizacji społecznych, jednostek sektora finansów publicznych oraz lokalnego biznesu. W ramach kampanii zamieszczono 2 informacje w mediach elektronicznych, 2 informacje w mediach papierowych oraz 3 informacje na 8 stronach internetowych. W ramach kampanii zorganizowano ponadto 4 spotkania: 14.10.2020 r., 28.10.2020 r., 18.11.2020 r., 02.12.2020 r., w których uczestniczyły łącznie 18 osoby.

Dzięki prowadzonym działaniom informacyjno – promocyjno - doradczym osiągnięto cel jakim jest informowanie mieszkańców, a zwłaszcza potencjalnych wnioskodawców, o realizacji LSR. Mieszkańcom obszaru LSR przekazano wszystkie informacje niezbędne do aplikowania o środki w ramach PROW 2014-2020 oraz PO RiM 2014-2020. Działania prowadzone przez biuro są skuteczne, efektywne i użyteczne o czym świadczy liczba osób uczestniczących w organizowanych spotkaniach oraz liczba składanych w ramach naborów wniosków. Ponadto w ankiecie zamieszczonej na stronie www.dolinakarpią.org 94% ankietowanych funkcjonowanie biura oceniło bardzo dobrze i dobrze.

O efektywności zadań w zakresie animacji lokalnej i współpracy prowadzonych przez pracowników Biura świadczy ocena dokonana na zakończenie roku 2020 przez Zarząd w zakresie realizacji Planu Działania, w tym liczby spotkań informacyjno-konsultacyjnych, pozytywnych ocen spotkań oraz liczby publikacji (tradycyjnych i w przestrzeni wirtualnej).

Ocena cząstkowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że ocena usług doradczych prowadzonych przez pracowników biura, ocena zadań w zakresie animacji lokalnej, współpracy i polityki informacyjnej prowadzonych przez pracowników biura jest pozytywna. Praca Biura w tym zakresie jest skuteczna, efektywna i użyteczna, a jakość doradztwa wysoka.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

4. Jakie zmiany należy wprowadzić w działaniach LGD, by skuteczniej realizowała cele LSR?

W 2020 roku Stowarzyszenie Dolina Karpią skierowało do mieszkańców obszaru Doliny Karpią ankietę, która miała na celu ocenę działalności Stowarzyszenia Dolina Karpią działającego jako Lokalna Grupa Działania (LGD) oraz realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 (LSR) dla obszaru Doliny Karpią. Osoby objęte badaniem odpowiadały na szereg pytań dotyczących działań prowadzonych przez Stowarzyszenie Dolina Karpią. Z analizy danych zgromadzonych z tych badań wynika, że nie ma konieczności wprowadzania zmian w działaniach LGD, która

planuje kontynuować działania wynikające z Planu Komunikacji oraz LSR. LGD podjęło i będzie realizowało szereg dodatkowych działań zmierzających do zachęcenia wnioskodawców i potencjalnych beneficjentów do korzystania z bezpłatnego doradztwa świadczonego przez pracowników LGD na każdym etapie wniosku, począwszy od przygotowywania dokumentacji aplikacyjnej, po realizację i rozliczenie. Ma to na celu podniesienie jakości składanych wniosków o dofinansowanie oraz sprawną realizację operacji i właściwe rozliczanie projektów.

W ankiecie dla mieszkańców zamieszczonej na stronie www.dolinakarpia.org, ankietowani udzieli odpowiedzi na następujące pytania:

- Jak Pan/i ocenia dotychczasową działalność Stowarzyszenia Dolina Karpia przyczyniającą się do realizacji założeń LSR Doliny Karpia (lokalnej Strategii Rozwoju)? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą):

- odpowiedź 5 – 74,2%

- odpowiedź 4 – 18,2%

- odpowiedź 3 – 6,1%

- odpowiedź 2 – 0%

- Czy Pana/i zdaniem LSR Doliny Karpia realizowana jest prawidłowo?

- odpowiedź tak – 97%

- odpowiedź nie – 3%

- W jakim stopniu Pana/i zdaniem Stowarzyszenie Dolina Karpia jest rozpoznawalne w lokalnym środowisku? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą (nie rozpoznawalne), a 5 najwyższą (bardzo rozpoznawalne))

- odpowiedź 5 – 78,8%

- odpowiedź 4 – 12,1%

- odpowiedź 3 – 6,1%

- odpowiedź 2 – 1,5%

- odpowiedź 1 – 1,5%

- Jak Pan/i ocenia efektywność funkcjonowania Stowarzyszenia Dolina Karpia, tj. sprawność działania i wydatkowania środków? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą)

- odpowiedź 5 – 75,8%

- odpowiedź 4 – 19,7%
- odpowiedź 3 – 1,5%
- odpowiedź 2 – 1,5%
- odpowiedź 1 – 1,5%

Ocena cząstkowa: Pozytywna z zastrzeżeniami

Podsumowanie: Nie ma konieczności wprowadzania radykalnych zmian w działaniach LGD, która planuje kontynuować działania wynikające z Planu Komunikacji oraz LSR.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę intensyfikacji działań LGD celem dotarcia do osób planujących złożyć wnioski o dofinansowanie, jak również wnioskodawców realizujących i rozliczających operacje. LGD będzie na bieżąco podejmować stosowne działania celem zachęcania do korzystania z bezpłatnego doradztwa świadczonego przez pracowników biura LGD. Ma to na celu podniesienie jakości składanych wniosków o dofinansowanie oraz sprawną realizację operacji i właściwe rozliczanie projektów, a to przełoży się na efektywną realizację celów i wskaźników określonych w LSR.

5. Czy członkowie Rady aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach?

W 2020 roku odbyło się 13 posiedzeń Rady, które dotyczyły oceny wniosków o przyznanie wsparcia w ramach prowadzonych przez LGD naborów, podjęcia decyzji o wyborze operacji do dofinansowania i ustaleniu kwoty wsparcia, omówienia i zweryfikowania protestów, oceny operacji własnych, oceny projektów grantowych, omówienia i zweryfikowania uzupełnień do naborów, wydania opinii w przedmiocie zmiany umowy o przyznanie pomocy, wydania opinii w zakresie zmiany LSR i aktualizacji kryteriów wyboru operacji.

- 02.01.2020 – 11 obecnych członków Rady
- 10.01.2020 – 11 obecnych członków Rady
- 23.01.2020 – 9 obecnych członków Rady
- 10.02.2020 – 11 obecnych członków Rady
- 10.03.2020 – 9 obecnych członków Rady
- 21.05.2020 – 10 obecnych członków Rady
- 15.06.2020 – 13 obecnych członków Rady
- 26.06.2020 – 12 obecnych członków Rady
- 09.07.2020 – 11 obecnych członków Rady
- 15.07.2020 – 11 obecnych członków Rady
- 28.09.2020 – 13 obecnych członków Rady

- 16.12.2020 – 10 obecnych członków Rady

- 18.12.2020 – 9 obecnych członków Rady

Frekwencja na posiedzeniach wahała się zatem w przedziale 60%-87% i nigdy nie była 100%. Każdorazowo w posiedzeniu uczestniczyło nie mniej niż 9 i nie więcej niż 13 członków Rady. Na każdym posiedzeniu Rady było zachowane kworum, odpowiednia sektorowość i parytety.

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że większość członków Rady aktywnie uczestniczy w posiedzeniach. Frekwencja na posiedzeniach Rady w 2020 r. jest porównywalna do frekwencji w 2019 r. Aby każdorazowo zapewnić frekwencję na odpowiednim poziomie oraz zachować niezbędne parytety należy dołożyć wszelkich starań aby odpowiednio organizować posiedzenia pod względem czasowym i organizacyjnym, uwzględniając preferencje członków Rady.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę jeszcze większego uwzględniania osobistych preferencji poszczególnych członków Rady w zakresie określania terminów spotkań.

6. Czy ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi?

W 2020 roku Rada Stowarzyszenia Dolina Karpią oceniła 16 wniosków złożonych w ramach naborów: 2/2020, 3/2020, 4/2020, 5/2020, 6/2020, 9/2020, 10/2020. W ramach naboru 1/2020/G Rada oceniła 7 zadań. Ponadto Rada oceniła 4 operacje własne: „Promocja obszaru Doliny Karpią w oparciu o Markę Lokalną Dolina Karpią”, „Promocja obszaru Doliny Karpią poprzez wydanie gry planszowej oraz wdrożenie gier terenowych "geocaching", „Promocja obszaru Doliny Karpią poprzez wydanie puzzli inspirowanych mapą rysunkową Doliny Karpią, tablic magnetycznych z puzzlami, zorganizowanie 8 warsztatów edukacyjnych dla dzieci z terenu Doliny Karpią służących promocji obszaru objętego LSR oraz wykonanie regału z półkami na materiały promujące Dolinę Karpią.” oraz „Promocja obszaru Doliny Karpią w oparciu o Markę Lokalną Dolina Karpią”.

Wnioski zostały ocenione przez Radę rzetelnie i w zgodzie z obowiązującymi procedurami i regulacjami prawnymi o czym świadczy fakt, że żaden z wnioskodawców nie złożył protestu od wyników oceny dokonanej przez Radę Stowarzyszenia Dolina Karpią.

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że ocena Rady przebiegała rzetelnie i zgodnie z regulacjami prawnymi.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

VI. Ewaluacja wdrażania LSR

W 2020 roku zostało przeprowadzonych 12 naborów wniosków (3 nabory z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014 - 2020 oraz 9 naborów z Programu Operacyjnego „Rybnactwo i Morze” 2014 – 2020), w których wpłynęło łącznie 16 wniosków.

W celu bieżącej analizy procesu wdrażania i jego efektów oraz zmian w otoczeniu LSR zorganizowany został całodzienny warsztat refleksyjny. Warsztat odbył się 16.02.2021 roku w siedzibie Stowarzyszenia Dolina Karpią. Uczestniczyło w nim 19 osób (2 Członków Zarządu LGD, 9 Członków Rady, 5 Pracowników LGD, 1 Członek organu kontroli wewnętrznej, 2 Przedstawiciele innych podmiotów z obszaru objętego LSR). Podstawowym materiałem do pracy warsztatowej były zestawienia i materiały z procesu realizacji LSR i działania LGD przygotowane przez pracowników LGD, które dotyczyły:

- realizacji finansowej i rzeczowej LSR
- funkcjonowania LGD i biura,
- sytuacji społeczno-gospodarczej obszaru LGD

Dyskusja zorganizowana została wokół poniższych pytań:

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?

Pytania uzupełniające:

- a) Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?
 - b) Jak można wskazać przyczyny odstępstw od planu?
 - c) Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?
2. W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?

Pytania uzupełniające:

- a) W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?
 - b) Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR?
 - c) Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?
3. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?

Pytania uzupełniające:

- a) Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?
- b) Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?
- c) Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?

4. W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Pytania uzupełniające:

- a) Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?
 - b) Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jak i jak można na nie zareagować?
5. Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?

Pytania uzupełniające:

- a) Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?
 - b) Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?
6. Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

Pytania uzupełniające:

- a) Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?

Ponadto postawiono dodatkowe pytanie ewaluacyjne:

7. Czy w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji?

Analizując dostępne źródła informacji odpowiedziano na postawione pytania ewaluacyjne:

1. Czy realizacja finansowa i rzeczowa LSR przebiegała zgodnie z planem i można ją uznać za zadowalającą?

Analizy dokonano na podstawie danych z tabeli stanowiącej załącznik nr 1 do Ewaluacji bieżącej za rok 2020.

Strategia Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia realizowana jest zgodnie z zawartymi w niej celami i działaniami, w zgodzie z umową ramową tj. procedurami oceny i wyboru operacji, harmonogramem naboru wniosków, a doradztwo i inne działania informacyjne prowadzone są zgodnie z Planem Komunikacji. LGD osiągnęła zaplanowaną w latach 2016-2018 wartość docelową wskaźników oraz wydała środki finansowe na wymaganym poziomie. W roku 2019 LGD rozpoczęła wdrażanie środków zaplanowanych na lata 2019-2023 oraz realizację wskaźników, które to działania były kontynuowane przez cały 2020 r. i będą jeszcze podejmowane w roku bieżącym.

Pomimo, iż realizacja finansowa i rzeczowa LGD przebiegała zgodnie z planem, to jednak istnieje wiele rzeczy, które można uznać za niezadowalające i które możnaby poprawić, a większość z nich jest niezależna od LGD.

Pytania uzupełniające:

a) Jeżeli nie to czy poziom realizacji może negatywnie wpłynąć na realizację celów LSR?

LGD w latach 2017-2020 sukcesywnie ogłaszała nabory w ramach każdego z zaplanowanych przedsięwzięć. Aktualne informacje dotyczące stanu wdrażania LSR w zakresie Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” wskazują, że w prawie każdym przedsięwzięciu (z wyjątkiem jednego) wielkość zakładanych wskaźników przypisanych do poszczególnych przedsięwzięć została już osiągnięta. Nie zostały osiągnięte wskaźniki w ramach przedsięwzięcia związanego z podejmowaniem i rozwijaniem działalności gospodarczej, ale nabór w tym zakresie zostanie przeprowadzony w I kwartale 2021 r. co pozwala przypuszczać, iż wskaźniki te zostaną zrealizowane. Natomiast przeprowadzona analiza stanu wdrażania w zakresie Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” wskazuje, iż w ramach 2 przedsięwzięć dedykowanych dla podmiotów z sektora rybactwa oraz operacji z zakresu wpierania i wykorzystywania atutów środowiska na obszarach rybackich, w tym operacji na rzecz łagodzenia zmian klimatu, pomimo iż wskaźniki zostały osiągnięte, to nadal zostaje niewykorzystana znaczna pula środków. Stowarzyszenie Dolina Karpi na przestrzeni lat 2017-2020 kilkakrotnie ogłaszało nabory wniosków na operacje w tym zakresie. Złożone wnioski nigdy w pełni nie wyczerpywały puli dostępnych środków, a były również nabory, gdzie w ramach tych przedsięwzięć nie wpłynął żaden wniosek. LGD planuje w I kwartale 2021 r. ponownie ogłosić nabory wniosków na przedmiotowe operacje. W przypadku sytuacji, gdzie na dostępne środki nadal nie będzie zainteresowania i nie zostaną one zakontraktowane, Stowarzyszenie musi w 2021 r. dokonać szczegółowej weryfikacji i zmian w LSR, tak aby te środki zostały przesunięte na przedsięwzięcia, które cieszą się dużym zainteresowaniem. LGD musi podjąć wszelkie działania, aby kwota jaką otrzymała zgodnie z umową ramową, trafiła w całości do mieszkańców i podmiotów działających na terenie Doliny Karpi.

Analiza stanu wdrażania LSR w zakresie Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020 wskazuje, iż na chwilę obecną tylko jedno przedsięwzięcie zostało w pełni osiągnięte. Natomiast w przypadku pozostałych przedsięwzięć, wskaźniki do nich przypisane nie zostały jeszcze zrealizowane, ale są osiągnięte w dużym procencie. LGD w I kwartale 2021 r. planuje ogłosić nabory wniosków na przedmiotowe przedsięwzięcia, co pozwala przypuszczać, iż wskaźniki te zostaną zrealizowane.

Stowarzyszenie Dolina Karpi musi w 2021 r. oraz latach kolejnych dołożyć wszelkich starań, aby środki które zostały zakontraktowane umowami, zostały poprawnie wdrożone i rozliczone. LGD musi pozostawać w stałym kontakcie z Beneficjentami oraz zintensyfikować działania w zakresie doradztwa na etapie realizacji i rozliczania projektów.

b) Jakie można wskazać przyczyny odstępstw od planu?

W 2020 r. można było zauważyć, iż znacznie skrócił się okres weryfikacji wniosków przez SW. W związku z tym coraz mniej wnioskodawców rezygnuje z podpisania umowy, gdyż z powodu zmieniającej się sytuacji gospodarczej nie mogli czekać tak długo na weryfikację ich wniosków o przyznanie pomocy. Jednak nadal wielu wnioskodawców, którzy otrzymali pozytywną ocenę Rady rezygnuje z realizacji operacji. W związku z tym LGD musi ogłaszać dodatkowe nabory. Przyczyną konieczności ogłaszania większej ilości naborów niż pierwotnie zaplanowano są w głównej mierze rezygnacje wnioskodawców w związku z dużą ilością uzupełnień otrzymanych z SW do złożonych wniosków o dofinansowanie i załączników (w szczególności w ramach podejmowania działalności gospodarczej – PROW 2014 – 2020), a także niska jakość wniosków, w szczególności tych wnioskodawców, którzy nie korzystają z doradztwa LGD bądź pisanych przez firmy zewnętrzne. Czasami rezygnują beneficjenci jeszcze przed otrzymaniem uzupełnień.

Powodem rezygnacji Beneficjentów w 2020 r. w znacznym stopniu była również epidemia wirusa SARS-COV-2 oraz jej następstwa w postaci licznych obostrzeń i ograniczeń w prowadzeniu działalności gospodarczej. Potencjalni Beneficjenci nie chcą lub rezygnują z podejmowania inwestycji w sytuacji braku stabilności społeczno – gospodarczej w kraju i na świecie.

c) Jakie działania można podjąć, by uniknąć ich w kolejnym roku?

Przede wszystkim istotne jest zwiększenie poziomu komunikacji LGD z beneficjentami. Istotnym jest, aby współpraca i pomoc nie obejmowały tylko i wyłącznie przygotowania dokumentacji aplikacyjnej, ale również uzupełnień w UMWM, realizacji i rozliczenia. Ważnym jest, aby LGD było w stałym kontakcie z beneficjentami i pomagała na bieżąco w rozwiązywaniu pojawiających się problemów. LGD podjęła stosowne działania, aby beneficjenci oraz osoby zainteresowane złożeniem wniosku korzystały z bezpłatnego doradztwa oferowanego przez Stowarzyszenie. Ważnym jest, aby informować Beneficjentów nt. zmian legislacyjnych (nowelizacja rozporządzenia wdrażającego PROW 2014-2020) i możliwości z jakich mogą skorzystać w przypadku borykania się z problemami będącymi następstwem epidemii wirusa SARS-COV-2

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami.

Podsumowanie: LGD w latach 2017-2020 sukcesywnie ogłaszała nabory w ramach każdego z zaplanowanych przedsięwzięć, działania te będą kontynuowane jeszcze w 2021 r., tak aby wszystkie zakładane wskaźniki zostały osiągnięte.

Zalecenia: Stowarzyszenie Dolina Karpia musi w 2021 r. oraz latach kolejnych dołożyć wszelkich starań, aby środki które zostały zakontraktowane umowami, zostały poprawnie

wdrożone i rozliczone. LGD musi pozostawać w stałym kontakcie z Beneficjentami oraz zintensyfikować działania w zakresie doradztwa na etapie realizacji i rozliczania projektów.

2. W jakim stopniu jakość składanych projektów wybieranych we wszystkich obszarach tematycznych wpływa na osiągnięcie wskaźników w zaplanowanym czasie?

Analizy dokonano na podstawie danych z tabeli stanowiącej załącznik nr 2 do Ewaluacji bieżącej za rok 2020.

W naborach prowadzonych w 2020 roku widać zależność pomiędzy jakością wniosków a stopniem zrealizowania wskaźników. Najwyższy poziom realizacji wskaźników można zaobserwować w obszarach gdzie wnioski były bardzo dobrze przygotowane i czas ich weryfikacji w SW był krótszy.

Pytania uzupełniające:

a) W jakich obszarach tematycznych jakość wniosków jest zadowalająca, a w których budzi wątpliwość?

Jakość składanych do Stowarzyszenia Dolina Karpi wniosków jest wysoka, ponieważ w większości zawierają one wszystkie dokumenty niezbędne dla Rady do oceny pod względem zgodności operacji z LSR, zgodności z PROW 2014 – 2020/PO RiM 2014-2020, oceny według kryteriów podstawowych i kryteriów premiujących. Największą wątpliwość budziła w 2020 r. jakość wniosków składanych w ramach naborów dedykowanych dla podmiotów z sektora rybactwa, jak również operacji w zakresie wpierania i wykorzystywania atutów środowiska na obszarach rybackich, w tym operacji na rzecz łagodzenia zmian klimatu. Zawierały one braki/nieścisłości w przypadku dokumentów potwierdzających prawo do dysponowania nieruchomością, jak również brak wymaganych przepisami prawa budowlanego pozwoleń. Ponadto dokumentacja zawierała braki lub niespójności informacji w zakresie realizacji obowiązkowego wskaźnika dotyczącego utworzenia/utrzymania miejsca pracy.

Na podstawie analizy wniosków składanych w naborach w 2020 r. można zauważyć, iż dokumentacja aplikacyjna jest lepiej przygotowana przez podmioty będące jednostkami finansów publicznych, instytucjami kultury i stowarzyszeniami. Słabiej przygotowane są wnioski składane przez osoby prywatne oraz podmioty gospodarcze, w tym z sektora rybackiego.

b) Jeżeli jakość w pewnych obszarach budzi wątpliwość, czy może odbić się na realizacji celów LSR

Pomimo, iż jakość wniosków składana przez osoby prywatne, jak również podmioty gospodarcze, w tym z sektora rybactwa budzą najczęściej wątpliwości, wskaźniki

przypisane do tych przedsięwzięć są już zrealizowane, lub są osiągnięte w znacznym stopniu. Ponadto LGD na bieżąco monitoruje stan wdrażania LSR i ogłasza nabory w zależności od potrzeby, nawet w większej ilości niż planowano. Stowarzyszenie Dolina Karpią dokłada wszelkich starań, aby utrzymywać stały kontakt z beneficjentami na każdym etapie wniosku. Corocznie LGD organizuje cykl szkoleń nie tylko z zakresu możliwości otrzymania dotacji i planowanych naborów, ale również w zakresie rozliczania operacji. W bieżącym roku i latach kolejnych będzie podejmować działania, aby środki które zostały zakontraktowane umowami, zostały poprawnie wdrożone i rozliczone.

Pozwala to więc przypuszczać, iż problemy te nie odbiją się negatywnie na realizacji celów LSR.

c) Co można zrobić by podnieść jakość wniosków?

Celem zapewnienia wysokiej jakości wniosków niezbędne jest zwiększenie działań informujących potencjalnych beneficjentów o możliwości skorzystania z bezpłatnego doradztwa w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpią oraz zwiększenie poziomu komunikacji SW z LGD na etapie oceny wniosków (szkolenia, informowanie LGD o przekazywanych do wnioskodawców wezwaniach do wyjaśnień/uzupełnień). LGD wprowadziło szereg działań w celu podniesienia jakości wniosków i kontynuuje je do chwili obecnej.

Ocena częściowa: Pozytywna z zastrzeżeniami.

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono zależność pomiędzy jakością wniosków a stopniem zrealizowania wskaźników.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji wskazują na potrzebę wprowadzenia działań mających na celu podniesienie jakości wniosków, w szczególności składanych przez osoby prywatne i podmioty gospodarcze oraz zwiększenia współpracy z SW.

3. W jakim stopniu stosowane kryteria wyboru projektów spełniają swoją rolę?

Kryteria wyboru operacji (podstawowe i premiujące) stosowane przez Stowarzyszenie Dolina Karpią są jednoznaczne, obiektywne oraz tak sformułowane, aby wybierać operacje wysokiej jakości realizujące cele zapisane w LSR. Z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpią, dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpią (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpia.org) blisko 88% ankietowanych oceniło kryteria bardzo dobrze i dobrze.

Pytania uzupełniające:

a) Czy są jednoznaczne, obiektywne, czy pozwalają wybrać najlepsze wnioski?

Kryteria pozwalają wybrać wnioski wysokiej jakości (kryterium przygotowanie operacji), wnioski wspierające tworzenie miejsc pracy (kryterium tworzenie miejsc

pracy, praca dla grupy defaworyzowanej, lokalny rynek pracy, tworzenie miejsc pracy w ramach podstawowej działalności rybackiej), innowacyjne (kryterium innowacyjność), związane z obszarem Doliny Karpią (zaangażowanie w zrównoważony rozwój Doliny Karpią, związek z Doliną Karpią, wykorzystanie lokalnych zasobów, turystyczny charakter operacji, szlaki Doliny Karpią), wspierające grupy defaworyzowane (praca dla grupy defaworyzowanej, wsparcie dla grupy defaworyzowanej) pozwalające na realizację celów LSR. Kryterium „Zakres operacji” ma na celu punktowanie projektów niezwiązanych z robotami budowlanymi. Projekty te będą mogły zostać szybciej zrealizowane i rozliczone. Ponadto kryterium to ma również doprowadzić do właściwego tempa realizacji Planu działania oraz zapewni również szybką realizację wskaźników, zwłaszcza w kontekście przewidywanych przez umowę ramową ocen okresowych. Ponadto w 2020 r. dokonano aktualizacji następujących kryteriów:

- Wkład własny wnioskodawcy - uszczegółowiono kryterium poprzez wprowadzenie prostszego i bardziej zrozumiałego dla wnioskodawców sposobu liczenia punktów za wkład własny. Jednocześnie zwiększenie punktów procentowych wkładu własnego, za które można dostać większą liczbę punktów, może wpłynąć pozytywnie na realizację Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność, poprzez wybór większej liczby wniosków o pomniejszonej kwocie wsparcia;

- Zakres operacji - Doprecyzowano uszczegółowienie kryterium poprzez podanie charakterystyki kosztów branych przy uwagę podczas oceny kryterium. Kryterium *Zakres operacji* ma na celu punktowanie projektów niezwiązanych z robotami budowlanymi, które to projekty będą mogły zostać szybciej zrealizowane przez Beneficjentów. Kryterium to ma również doprowadzić do właściwego tempa realizacji *Planu działania* oraz zapewnić również szybką realizację wskaźników, zwłaszcza w kontekście przewidywanych przez umowę ramową ocen okresowych. W związku z powyższym właściwe jest rozpatrywanie tegoż kryterium na podstawie kosztów całkowitych, a nie tylko kwalifikowalnych, gdyż realizacja całego projektu zależy od realizacji wszystkich kosztów zaplanowanych w projekcie;

- Innowacyjność - Doprecyzowano uszczegółowienie kryterium poprzez podanie, że innowacyjność będzie oceniana tylko na podstawie głównego zakresu operacji/zadania, bezpośrednio związanego z realizowaną operacją/zadaniem. Wynika to z faktu, iż wnioskodawcy bardzo często wprowadzają dodatkową, niskodochodową część realizacji operacji/zadania tylko po to, aby uzyskać dodatkowe punkty za innowacyjność operacji/zadania. Rada powinna tutaj oceniać główny zakres operacji/zadania, który będzie głównym źródłem dochodu wnioskodawcy;

- Znak marki lokalnej - Doprecyzowano uszczegółowienie kryterium poprzez podanie na jakiej podstawie będzie oceniane kryterium oraz możliwość przyznania punktu nie tylko za sam fakt posiadania znaku marki lokalnej ale również za realizację operacji przez wnioskodawcę powodującą rozwój przedmiotu znakowania: produktu lub usługi;

- Wykorzystanie lokalnych zasobów - Doprecyzowano uszczegółowienie kryterium poprzez podanie, że wykorzystanie lokalnych zasobów będzie oceniana tylko na podstawie głównego zakresu operacji, bezpośrednio związanego z realizowaną

operacją. Wynika to z faktu, iż wnioskodawcy bardzo często podpisują umowy z osobami z sektora rybackiego i wprowadzają możliwość uzyskiwania przychodów ze sprzedaży produktów rybnych na bardzo niskim poziomie tylko po to, aby uzyskać dodatkowe punkty za wykorzystanie lokalnych zasobów operacji. Rada powinna tutaj oceniać główny zakres operacji, który będzie głównym źródłem dochodu wnioskodawcy. Kryterium zostało wprowadzone po to aby mobilizować osoby i podmioty chcące inwestować na obszarze Doliny Karpia w obszarze gastronomicznym w związku z powyższym proponuję się doprecyzowanie, że operacja musi dotyczyć obiektów gastronomicznych serwujących produkty lokalne Doliny Karpia (wpisane na listę Produktów Tradycyjnych prowadzoną przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi lub nagrodzonych certyfikatem Doliny Karpia);

- Turystyczny charakter operacji - Doprecyzowano uszczegółowienie kryterium poprzez podanie, że turystyczny charakter operacji będzie oceniany tylko na podstawie głównego zakresu operacji, bezpośrednio związanego z realizowaną operacją. Wynika to z faktu, iż wnioskodawcy bardzo często wprowadzają dodatkową, mało kosztowną rzecz do zestawienia rzeczowo-finansowego, z której zamierzają osiągać bardzo niskie przychody, tylko po to, aby uzyskać dodatkowe punkty za turystyczny charakter operacji. Rada powinna tutaj oceniać główny zakres operacji, który będzie głównym źródłem dochodu wnioskodawcy. Dodatkowo, w związku z bardzo dużym rozwojem bazy noclegowej na obszarze Doliny Karpia w ciągu ostatnich lat, w tym również dzięki dotacjom Stowarzyszenia Dolina Karpia, proponuje się usunięcie zakresu związanego z obiektami noclegowymi, za który można otrzymać punkty w ramach kryterium.

Czy wnioskodawcy zgłaszają wątpliwości odnośnie kryteriów, jakie?

W 2020 roku odbyło się 1 spotkanie konsultacyjne dla społeczności lokalnej dotyczące aktualizacji kryteriów wyboru – nikt nie uczestniczył w spotkaniu.

Podczas prowadzonego doradztwa, spotkań informacyjnych, szkoleń i imprez promocyjnych, w których uczestniczyło Stowarzyszenie Dolina Karpia również nikt nie zgłosił uwag.

Przeprowadzonych zostało 5 wywiadów indywidualnych z liderami opinii i przedstawicielami poszczególnych grup docelowych, ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych dotyczących aktualizacji kryteriów wyboru operacji przeprowadzonych osobiście w biurze Stowarzyszenia Dolina Karpia, podczas których nikt nie zgłosił uwag.

Z kolei z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpia, dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia (zamieszczonych na stronie www.dolinakarpia.org) blisko 88% ankietowanych oceniło kryteria bardzo dobrze i dobrze.

Na postawione pytanie: Jak Pan/i ocenia kryteria wyboru stosowane w ramach realizacji LSR? (proszę dokonać oceny w skali od 1 do 5, gdzie 1 oznacza ocenę najniższą, a 5 najwyższą), uzyskano następujące odpowiedzi:

- odpowiedź 5 – 68,5%
- odpowiedź 4 – 19,7%
- odpowiedź 3 – 7,6%
- odpowiedź 2 – 4,5%
- odpowiedź 1 – 0%

b) Co można zrobić, żeby poprawić katalog kryteriów?

Mieszkańcy Doliny Karpia poprzez wypełnienie ankiety w przeważającej większości uznali, że obowiązujące kryteria nie wymagają poprawy, są jasne i przejrzyste. Niewielki odsetek ankietowanych wskazywał, że kryteria należy uprościć oraz doprecyzować.

Ankieta dla mieszkańców: Co można zrobić by poprawić jakość stosowanych kryteriów wyboru?

- nie trzeba nic zmieniać (przeważająca opinia),
- kryteria powinny być bardziej ukierunkowane na promowanie Doliny Karpia
- powinny w większym stopniu promować projekty nieturystyczne
- powinny być w większym stopniu konsultowane ze społecznością obszaru Doliny Karpia
- powinny zostać uproszczone,
- powinny być bardziej dostosowane do potrzeb
- powinny być na bieżąco dostosowywane do zmieniającej się sytuacji społeczno-gospodarczej

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że kryteria wyboru operacji spełniają swoją rolę, są sformułowane w sposób jasny, przejrzysty, pozwalający wybrać najlepsze projekty.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

4. W jakim stopniu wybierane projekty realizowane w ramach LSR przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR i w jakim stopniu przyczyniają się do odpowiadania na potrzeby społeczności z obszaru LGD?

Wybierane projekty, dzięki stosowanym kryteriom wyboru operacji, przyczyniają się do osiągnięcia celów LSR w szczególności wyboru operacji wspierających tworzenie miejsc pracy, innowacyjnych z wykorzystaniem lokalnych zasobów, związanych z obszarem Doliny

Karpia oraz wspierających grupy defaworyzowane. Przyjęty system kryteriów i wskaźników odpowiada na potrzeby społeczności lokalnej o czym świadczą wyniki ankiet. Zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące na obszarze Doliny Karpia mają niebagatelny wpływ na realizację LSR, jednak na obecnym etapie nie wymaga ona aktualizacji w tym zakresie.

Pytania uzupełniające:

a) Jakie zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej nastąpiły i mogą mieć wpływ na dezaktualizację LSR?

Zmiany społeczno-gospodarcze mają wielki wpływ na stopień realizacji wskaźników oddziaływania. Panująca epidemia wirusa SARS-COV-2 zachwiała sytuacją społeczno-gospodarczą w kraju i na świecie. Beneficjenci boją się podejmować decyzji o inwestycjach i rezygnują z realizacji operacji na różnych etapach. Ci którzy są związani celem operacji często mają problemy z utrzymaniem deklarowanej liczby miejsc pracy. Beneficjenci w obecnej sytuacji częściej decydują się na założenie własnej działalności gospodarczej lub rozwój prowadzonej działalności, ale w kierunku poza turystycznym. A LSR obszaru Doliny Karpia jest w znacznej mierze ukierunkowana na wspieranie działań promocyjnych i turystycznych.

Realizacja wskaźników oddziaływania nie zależy tylko od LGD, ale w dużej mierze od aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarze Doliny Karpia w szczególności:

- szybkiemu rozwojowi Parku Rozrywki Energylandia w Zatorze i usług około turystycznych (noclegi, gastronomia, działalność kulturalna),
- rozwojowi Strefy Aktywności Gospodarczej w Zatorze,
- wzmożonej aktywności działań promocyjnych podmiotów zaangażowanych w rozwój Doliny Karpia, w szczególności ukierunkowanych na produkty lokalne,
- ograniczeniami w prowadzeniu działalności gospodarczej, przemieszczaniu się i prowadzeniu działań kulturalnych związanymi z epidemią wirusa SARS-COV-2.

Zmiany spowodowane epidemią wirusa SARS-COV-2 nastąpiły w sposób niespodziewany i gwałtowny, jednakże nie wpłynęły one na dezaktualizację LSR. Wdrażanie LSR jest już na końcowym etapie i większość zakładanych wskaźników i rezultatów została już osiągnięta. Nowe uwarunkowania społeczno – gospodarcze powinny zostać uwzględnione przy sporządzaniu nowej LSR na kolejne lata. Dodatkowo w przeprowadzonej ankiecie aż 71,2% respondentów uznało, iż w przeciągu ostatnich 2 lat na obszarze Doliny Karpia i nie tylko nie wystąpiły tak wielkie zmiany społeczno-gospodarcze, aby wymuszały one aktualizację wsparcia w ramach LSR Doliny Karpia. Pozostali ankietowani uznali, że należy uaktualnić LSR pod kątem zmian spowodowanych epidemią wirusa SARS-COV-2, jak również zaprzestania punktowania obiektów noclegowych, gdyż w opinii ankietowanych powstało ich w ostatnich latach zbyt dużo w obrębie Parku Rozrywki Energylandia.

b) Czy widać zróżnicowania potrzeb między poszczególnymi gminami? Jakie i jak można na nie zareagować?

Na podstawie analizy danych z ankiet skierowanych do mieszkańców obszaru Doliny Karpia dotyczących realizacji Strategii Rozwoju Lokalnego Kierowanego przez Społeczność na lata 2014-2020 dla obszaru Doliny Karpia można stwierdzić, że potrzeby gmin Doliny Karpia są podobne i nie widać szczególnego zróżnicowania pomiędzy nimi. Ankietowani z poszczególnych gmin zgodnie wskazują, że środki finansowe LSR są właściwie ukierunkowane w kontekście potrzeb JST (w stopniu dobrym oraz bardzo dobrym 89,4%, w stopniu zadowalającym 9,1%), NGOS (w stopniu dobrym oraz bardzo dobrym 87,9%, w stopniu zadowalającym 7,6%), przedsiębiorców (w stopniu dobrym oraz bardzo dobrym 87,9%, w stopniu zadowalającym 6,1%), sektora rybackiego (w stopniu dobrym oraz bardzo dobrym 89,4%, w stopniu zadowalającym 10,6%).

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: Zmiany społeczno-gospodarcze zachodzące na obszarze Doliny Karpia mają niebagatelny wpływ na realizację LSR jednak na obecnym etapie nie wymaga ona aktualizacji w tym zakresie.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

5. Czy przyjęty system wskaźników dostarcza wszystkie potrzebne informacje niezbędne do określenia skuteczności interwencyjnej strategii?

Przyjęty w LSR system wskaźników dostarcza wszystkich niezbędnych informacji służących do określenia skuteczności interwencyjnej strategii.

Pytania uzupełniające:

a) Czy zbierane dane są wiarygodne, a źródła trafne?

Zbierane dane są wiarygodne, pochodzą z danych GUS lub z ankiet składanych przez beneficjentów i są porównywalne z wartościami wskaźników planowanymi we wnioskach o dofinansowanie. Z osiągniętych na koniec roku 2020 wartości wskaźników wynika, że LSR jest realizowana w sposób prawidłowy, a wartość wskaźników została prawidłowo oszacowana.

	Jednostka miary	Wartość początkowa w 2015 roku	Stan na 31.12.2020	Wartość docelowa w 2023 roku	Źródło danych/sposób pomiaru
Liczba podmiotów gospodarczych na 1000 mieszkańców w wieku produkcyjnym	Podmiot gospodarczy	814,1	933,5 (wzrost o 14,67%)	Wzrost o 2%	Dane BDL, GUS
Liczba osób korzystających z oferty turystyczno-	Osoba (liczba)	57 748	75 332 (wzrost o	Wzrost o 10%	Wskaźnik zagregowany GUS,

kulturalnej na terenie LSR			30,45%)		BDL: liczba uczestników imprez + liczba noclegów ogółem
% pozytywnych ocen bezpieczeństwa ekologicznego wód w badaniu ankietowym rybaków	Sztuka (liczba)	35%	90%	≥ 70%	Dane własne LGD na podstawie badania ankietowego

b) Jeśli nie to jakie zmiany można wprowadzić na tym etapie?

Nie ma konieczności wprowadzania zmian.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: Przyjęty w LSR system wskaźników dostarcza wszystkich niezbędnych informacji służących do określenia skuteczności interwencyjnej strategii.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

6. Czy procedury naboru wyboru i realizacji projektów są przyjazne dla beneficjentów?

Procedury oceny i wyboru operacji są przejrzyste i czytelne dla wnioskodawców. Każdorazowo udzielając doradztwa wnioskodawcy informowani są m.in. o terminach oceny wniosków wynikających z procedur. Dotychczas wnioskodawcy nie zgłaszali żadnych zastrzeżeń dot. obowiązujących procedur oceny i wyboru operacji obowiązujących w LGD.

Pytania uzupełniające:

a) Jakie zmiany można wprowadzić w procedurach na tym etapie by podnieść ich użyteczność?

Obowiązujące procedury nie wymagają zmian.

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: Procedury oceny i wyboru operacji są przejrzyste i czytelne dla wnioskodawców.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.

7. Czy w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji?

Zasada partycypacji stosowana była przede wszystkim podczas aktualizacji kryteriów wyboru operacji i LSR, w zgodzie z Procedurą ustalania lub aktualizacji kryteriów wyboru operacji oraz Procedurą aktualizacji LSR. Zgodnie z nimi proces aktualizacji kryteriów wyboru operacji oraz LSR polegał na:

- 1) Konsultacjach z Radą polegających na przesłaniu do Przewodniczącego Rady projektu aktualizacji LSR oraz wyznaczeniu terminu na ustosunkowanie się do tego projektu. Przewodniczący Rady konsultuje treść projektu aktualizacji LSR z Członkami Rady i w terminie wyznaczonym przez Zarząd przedstawia pisemne stanowisko Rady na ten temat.
- 2) Konsultacjach z Członkami LGD i lokalną społecznością polegających na:
 - a. konsultacjach elektronicznych - opublikowaniu na stronie internetowej LGD projektu aktualizacji LSR wraz z uzasadnieniem wprowadzanych zmian, z możliwością zgłaszania przez zainteresowane osoby drogą elektroniczną uwag do projektu
 - b. otwartej skrzynce - obowiązkowej dystrybucji (tradycyjnie lub e-mail) informacji o planowanej aktualizacji LSR wśród członków Stowarzyszenia Dolina Karpia oraz członków Grupy Roboczej ds. LSR uczestniczących w przygotowaniu strategii. Aktualizacja LSR dopiero po upływie co najmniej tygodniowego terminu na składanie uwag,
 - c. spotkaniu konsultacyjnym - przeprowadzeniu co najmniej jednego otwartego spotkania informacyjno - konsultacyjnego dotyczącego aktualizacji LSR – Zarząd podejmuje starania, by informacja o spotkaniu dotarła do przedstawicieli grup defaworyzowanych wskazanych w LSR,
 - d. wywiadach indywidualnych- wywiadach z liderami opinii i przedstawicielami poszczególnych grup docelowych, ze szczególnym uwzględnieniem grup defaworyzowanych na temat planowanej aktualizacji LSR.

W roku 2020 przeprowadzono poniższe działania w ramach aktualizacji kryteriów wyboru operacji i LSR:

Nazwa działania		Aktualizacja LSR w okresie styczeń 2020	Uwagi	Aktualizacja LSR w okresie czerwiec 2020	Uwagi
Konsultacje z Radą		Posiedzenie – 23 styczeń	Opinia pozytywna	Posiedzenie – 26 czerwiec	Opinia pozytywna
Konsultacje z Członkami LGD i z społecznością lokalną	Konsultacje elektroniczne	Informacja na www – 22 stycznia	Brak uwag	Informacja na www – 9 czerwca	Brak uwag
	Otwarta skrzynka	członkowie SDK (w tym rybacy), Rada, grupa robocza – e-mail	Brak uwag	członkowie SDK (w tym rybacy), Rada, grupa robocza – e-mail	Brak uwag
	Spotkania konsultacyjne	29 stycznia – brak osób	Brak uwag	15 czerwiec – 4 osoby	Brak uwag
	Wywiady indywidualne	5 osób	Brak uwag	5 osób	Brak uwag

Nazwa działania	Aktualizacja LSR i kryteriów wyboru operacji w okresie wrzesień 2020	Uwagi

Konsultacje z Radą		Opinia przyjęta w głosowaniu korespondencyjnym – 22 września	Opinia pozytywna
Konsultacje z Członkami LGD i z społecznością lokalną	Konsultacje elektroniczne	Informacja na www – 14 września	Brak uwag
	Otwarta skrzynka	członkowie SDK (w tym rybacy), Rada, grupa robocza – e-mail	Brak uwag
	Spotkania konsultacyjne	18 września – brak osób	Brak uwag
	Wywiady indywidualne	5 osób	Brak uwag

Ocena częściowa: Pozytywna

Podsumowanie: W opinii ewaluacji stwierdzono, że w ramach wdrażania LSR stosowano zasadę partycypacji.

Zalecenia: Wyniki ewaluacji nie wskazują na potrzebę podejmowania działań naprawczych.